

satz **क्रोध**) MBh. 12, 6507. *Geschlechtsliebe, der Liebesgott* HALS. 1, 33. RAGH. 7, 19. 12, 33. KATHAS. 31, 53. MĀRK. P. 18, 41. MBh. 1, 7143. KUMĀRAS. 3, 27. 5, 1. RAGH. 16, 51. Spr. 2583. 3349. KATHAS. 1, 41. 17, 73. BRĀG. P. 4, 25, 30. PĀÑKĀT. 128, 5. Am Ende eines adj. comp. f. **स्त्री** SĀH. D. 41, 8.

मनोऽभिप्राय (मनस् + अभि°) m. *Herzenswunsch: °Ṛ erwünscht, angenehm: स्त्रम्* MBh. 7, 2174.

मनोऽभिराम (मनस् + अभि°) 1) adj. f. *स्त्री* den Sinn —, das Herz erfreuend RAGH. 1, 39. PĀÑKĀR. 1, 11, 34. सु° R. 5, 11, 20. — 2) N. pr. des Ortes, an dem der Buddha Tamālapattrakāṇḍanagandha (Māhāmaudgalājāna) erscheinen wird, Lot. de la b. l. 94.

मनोभू (मनस् + 2. भू°) m. *Geschlechtsliebe, der Liebesgott* ĀṆḌAR. im ĀKDr. Spr. 211. KATHAS. 1, 1. 3, 62. 20, 71. 37, 208. 58, 98. 71, 246. RĀGĀ-TAR. 4, 21. SĀH. D. 78, 11.

मनोभूत (मनस् + भू°) adj. *den Geist tragend, — erhaltend* ĀT. Br. 8, 1, 2, 6. 7.

मनोमथन (मनस् + म°) m. *der Erschütterer des Herzens, der Liebesgott* PĀÑKĀR. 4, 8, 110.

मनोमय (von मनस्) adj. f. *aus Geist bestehend, geistig* ĀT. Br. 10, 5, 3, 3. 6, 2, 2. 14, 4, 3, 10. 8, 8, 1. KĀND. Up. 3, 14, 2. MURP. Up. 2, 2, 7. TAITT. Up. 1, 6, 1. 2, 3. MAITRAJUP. 2, 6. Ind. St. 1, 301. BRĀG. P. 2, 2, 30. 3, 1, 34. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 51. सिद्धि Verz. d. Oxf. H. 99, a, 10. पञ्चाभ्यन्तराश्चतुर्विंशत्य मनोमयान् so v. a. *die Sinne* Spr. 2266.

मनोमुषि (मनस् + मु°) adj. *den Sinn —, den Verstand raubend* (Krankheit oder Dämon): °गृहीत ĀT. Br. 1, 4, 2, 16.

मनोमुक्त (मनस् + 2. मुक्त°) adj. *sinnverwirrend* AV. 2, 2, 5.

मनोपायिन् (मनस् + या°) adj. *nach Belieben gehend, der dahin geht wohin er oder man will* PĀÑKĀR. 2, 3, 100. रथ 1, 7, 45. 11, 14. 12, 18. Davon nom. abstr. °पायिन् n. 8, 24. 2, 4, 57. 8, 3.

मनोयुज् (मनस् + 2. युज्°) adj. 1) *durch, oder nach dem blossen Willen* (ohne Handanlegung) *sich anspannend oder schirrend*: Rosse RV. 1, 14, 6. 31, 10. वहेतु वा मनोयुजो युक्तसौ नवतिर्नव 4, 48, 4. 5, 73, 6. Wagen 8, 5, 2. — 2) *dem Sinne oder Verständniss sich fügend, — angemessen; verständig*: कृतादिपरि म ते धियं मनोयुजम् RV. 8, 13, 26. 9, 100, 3. पं पाचाम्यहे वाचा सरस्वत्या मनोयुजो AV. 5, 7, 5. 10, 8. ये देवा मनो-ज्ञाता मनोयुजो दत्तक्रतवः VS. 4, 11.

मनोयोनि (मनस् + यो°) m. *der Liebesgott* H. 229, Sch.

मनोरञ्जन (मनस् + रञ्ज°) 1) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 122, a, 13. — 2) Titel eines Commentars zur Līlāvati COLEBR. Misc. Ess. II, 433.

मनोरत्न m. N. pr. eines buddhistischen Patriarchen LIA. II, Anh. VIII. Wohl fehlerhaft für °रथ.

मनोरथ (मनस् + रथ°, nom. act. von रम्; vgl. मनोरम) 1) m. a) *Wunsch* (Herzensfreude) AK. 1, 1, 3, 27. H. 430. HALS. 2, 380. चिराभिलषितो वीर ममाप्येष मनोरथः MBh. 3, 1851. अभिप्रार्थितमनोरथसाधनकृत् Suçr. 1, 78, 10. R. 2, 32, 51. मनोरथानामप्यभूमिः ĀK. 97, 9. एते मनोरथानामत-टप्रपाताः 137. मनोरथाप नाशंसे so v. a. *ich kann nicht hoffen einen Wunsch erfüllt zu sehen* 172. RAGH. 12, 59. Spr. 397. उद्यमेन हि सिध्यति कार्यणि

न मनोरथैः 470. 3247. लब्धावकाशो मे मनोरथः ĀK. 13, 10. °सिद्धि HIT. 21, 13. सिद्धे मनोरथैः so v. a. *alle Wünsche sind erfüllt* KATHAS. 57, 154. पूरयति मनोरथान् Spr. 587. ĀK. 106, 3. RAGH. 2, 72. KATHAS. 43, 238. LĀ. (II) 87, 14. 22. मनोरथं प्रस्रवतो यथा नाम्ना शताष्टकम् PĀÑKĀR. 4, 1, 6. इमं प्राप्स्ये मनोरथम् BRĀG. 16, 13. प्राप्तमनोरथा R. GORR. 2, 42, 2. MBh. 1, 1223. KATHAS. 34, 74. कृत° adj. *dessen Wunsch erfüllt ist* R. 5, 50, 1. भग्नमनोरथा deren Wunsch vereitelt ist KUMĀRAS. 5, 1. स्वमनो-रथमासन्नं मत्वा der Erfüllung nahe KATHAS. 31, 73. °दायक 22, 18. ऋभू-त्संपादितस्वाङ्गुली मे °थः ĀK. 108, 15. विलम्बितफलैः कालं स नि-नाय °थैः RAGH. 1, 33. अस्य विवाहादिमनोरथैः । घासन्नफलसंपत्तिकारिः कालं निनाय तम् KATHAS. 27, 9. अलब्धफलनोरसं मम विधाय तस्मिञ्जने समागममनोरथम् VIKR. 30. तत्संगममनोरथा MĀRK. P. 127, 37. °प्रियतमा ĀK. 33, 2. °रथेन संप्राप्तम् MBh. 3, 1820. °कृतो भर्ता HARIV. 10074. Spr. 1307. °कुम् MĀLAV. 46 (VIKR. 13, 20 ist mit COWELL zu lesen) ऋको दुर्ल-भाभिलाषो मदनः). — b) N. pr. verschiedener Männer RĀGĀ-TAR. 4, 496. 670. 7, 1703. eines buddhistischen Lehrers (vgl. मणिरत्न) BURN. Intr. 567. मनोर्हित HIQUEN-THSANG 1, 103. 113. — 2) f. **स्त्री** = मनोरथप्रभा KATHAS. 59, 113.

मनोरथतीर्थ (म° + तीर्थ°) n. N. pr. eines Tirtha Verz. d. Oxf. H. 63, b, 41.

मनोरथतृतीया (म° + तृ°) f. Bez. des dritten Tages in der lichten Hälfte des Monats Kaitra Verz. d. Oxf. H. 71, b, 29 (Verz. d. B. H. 147, a, 1). 284, b, 2. — Vgl. मन्वत्तरा.

मनोरथद्वादशी (म° + द्वा°) f. Bez. des zwölften Tages in einer bestimmten Monatshälfte Verz. d. B. H. 133, b, 15. Verz. d. Oxf. H. 34, b, 16. — Vgl. मन्वत्तरा.

मनोरथप्रभा (म° + प्र°) f. N. pr. eines Frauenzimmers KATHAS. 59, 87. 106. — Vgl. मनोरथा.

मनोरथसिद्धि (म° + सिद्धि°) m. N. pr. eines Mannes KATHAS. 71, 71. Wohl fehlerhaft für °सिद्धि.

1. **मनोरथसिद्धि** (म° + सि°) f. *Erfüllung eines Wunsches* KATHAS. 71, 238.

2. **मनोरथसिद्धि** (wie eben) m. N. pr. eines Mannes KATHAS. 71, 181. 237. समनोरथसिद्धिक adj. 247. — Vgl. मनोरथसिद्धि.

मनोरम (मनस् + रम°) 1) adj. f. *स्त्री* den Sinn erfreuend, reizend, schön AK. 3, 2, 2. H. 1444. MAITRAJUP. 4, 2. MBh. 1, 1024. 3, 1843. 4, 24. 14, 1926. R. 1, 2, 38. 45. Suçr. 1, 240, 18. Spr. 1324. ĀK. 138. R. 1, 3. KĀM. NĪTIS. 14, 28. KATHAS. 4, 29. MĀRK. P. 98, 1. PĀÑKĀR. 1, 11, 25. BRAHMA-P. in LĀ. 49, 15. PĀÑKĀT. 127, 24. अस्ति° MĀRK. P. 97, 19. — 2) m. N. pr. eines Schlangendämons Ind. St. 3, 483. fg. Die Form des Wortes steht nicht sicher. — 3) f. **स्त्री** a) *ein best. Pigment, = गोरिचन* RĀGĀ. im ĀKDr. — b) *ein best. Metrum, 4 Mal* — COLEBR. Misc. Ess. II, 159 (V, 7). Ind. St. 3, 370. KHANDOM. 26. — c) N. pr. einer buddhi- stischen Göttin TRĪK. 1, 1, 17. einer Apsaras Vjāpi zu H. 183. MBh. 1, 2553. 4818. HARIV. 12472 (मनोवतो LANGL.). der Gattin Kārtavīrja's Verz. d. Oxf. H. 26, a, 33. Dhruvasaṁdhi's 81, b, 8. einer Tochter des Vidjādharma Indivara, Gattin des Svarokis und Mutter Vi- ḡaja's, MĀRK. P. 63, 13. 66, 6. — d) N. pr. eines Flusses MBh. 9, 2189. 2210. — e) Titel verschiedener Schriften COLEBR. Misc. Ess. II, 45. 48.